

tramur; et non solummodo in ejus interitu damnum fecisse, sed universam rempublicam christianam, cui jam Turcarum Rex apertis faucibus instat. Erat enim Cæsarea Majestas, ut dignitate prior, ita omnibus principibus ex longo rerum usu variaque fortuna in rebus gerendis maximus, adeo ut illi soli hoc tempore universa reipublicæ christianæ salus inniti videbatur: quo sit, ut is ejus decessus nobis acerbior atque luctuosior extiterit, Cum tamen in mentem veniat, omnes ea lege natos ut e vita discedant, nihilque hic sempiternum esse posse, omniaque divino nutu fieri, cui nec refragari nec reniti possimus nec debemus, omnia nobis æquo animo ferenda sunt, et Dei Omnipotentis voluntas, qualiscumque fuerit, amplexanda, et ad ea remedia confugiendum quæ simili dolori maxime mendentur, præcipue cum is rerum gestarum gloria et vitæ integritate vixerit, tantaque elementia et tot aliis virtutibus præditus fuerit, ac tandem ea animi quietudine et tanta erratorum in quæ humana fragilitas facile prolabitur pœnitentia naturæ concesserit, ut vita nihil amplius ad gloriam facere videbitur, sitque credibile ejus animam Divina misericordia opitulante inter cœlestes ordines assumptam esse. Sit ut ejus Majestati nihil mali; sed nobis, qui ejus absentia cruciamur, qui illius ope caremus, qui ejus casum acerbe lugemus, id quod . . . mali est atque incommodi accidisse. Sed cum inter reliquos principes christianos Serenitatem Vestram vehementer amemus, ac animo agitemus ut aliquando concordibus armis atque animo christianæ fidei hostibus et præcipue Selymo turcarum regi, Deo auspice, infecta signa inferemus; et quod utrique nostrum Cæsarea Majestas fuerat, id alter alteri futurum solamen non mediocre, quo melius universæ reipublicæ christianæ et rebus amicorum nostrorum ac præcipue Serenitati Vestræ præsidio et tutamento esse possimus, cuperemus mirifice in Regem romanorum. Et propterea, in conventu augustensi Cæsarea Majestate interveniente traximus nonnullos principes Electores in sententiam nostram, ita ut hanc rem cum nunc alius Imperator an Romanorum rex eligendus veniat, pro voto nostro confectum iri credimus, nam et a nobis nihil prætermissum fuit quod ad hanc electionem nostram opportunum et necessarium existimavimus. Cum autem Serenitas Vestra nobis in hac re plurimum opitulari poterit, et nobis hucusque non mediocriter favere ceperit, rogamus eam magnopere, ut cum mandato Serenitatis Vestræ tamquam regis Boemiæ, ratificato per tutorem suum Serenissimum regem Poloniae, ora-

tores suos ad conventum pro electione indictum vel indicendum mittere dignetur, ut nobis vocem quoque suam dare possint. Nos in vero et fide regia Serenitati Vestræ pollicemur, si hujus justissimi voti nostri compotes fiamus, et favore illius hanc dignitatem assequi fuerimus, omnia pro protectione et tuitione rerum Serenitatis Vestræ et aliorum intimorum amicorum nostrorum futuros, nihilque a nobis unquam ommissum iri, quod cognoverimus vel ad commodum vel ornamentum Serenitatis Vestræ conferre. Quam diu felicem atque incolumem vivere et regnare cupimus.

Datum in Monte Ferrato, die 6 Februarii, anno Domini 1518.

A tergo: Serenissimo Principi domino Lodovico Dei gratia regi Hungariæ et Boemiæ, etc., sororio et fratri nostro carissimo, etc.

Litteræ credentiales.

166

Franciscus Dei gratia Francorum rex, Mediolani dux et Genuæ dominus, excellentissimo ac potentissimo principi Lodovico eadem gratia regi Hungariæ et Boemiæ, carissimo ac dilectissimo fratri et consanguineo nostro felicitatem. Excellentissime ac potentissime Princeps, carissime frater ac consanguinee noster dilectissime. Mittimus ad vos dilectum et fidelem nostrum Poncetum de Turre militem, dominum dicti loci, unum e numero nobilium domus nostræ, cui dedimus in mandatis ut nonnulla robis nostro nomine communicaret, quæ in rem utriusque nostrum et utilitatem pertinere visa sunt. Quare nobis gratissimam rem feceritis, si ipsi mentem animumque nostrum exponenti, perinde fidem habebitis ac si nos coram loqueremur, et voluntatem nostram desideriumque aperiremus; cum pro singulari in nos fide et devotione nihil eum dicturum confidamus, quæ in mandatis non habuerit. Excellentissime ac potentissime Princeps, carissime ac dilectissime frater et consanguinee noster, Deus optimus maximus Vos statumque vestrum diutissime conservet ac tueatur.

Datum Parisiis, die quarta, mensis Februarii.

FRANCOYS.

RUBERTET..

A tergo: Excelentissimo ac potentissimo principi Ludovico Dei gratia regi Hungariæ et Boemiæ, carissimo et dilectissimo fratri ac consanguineo nostro.